

باعداد کتاب

روش‌های تحقیق تک موردی در روانشناسی ورزش و تمرین

ترجمه:

دکتر فرشاد تجاری

(دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی)

بهزاد سهیلی

(دانشجوی دکتری تخصصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی)

جاسم منوچهری

(دانشجوی دکتری تخصصی دانشگاه تهران)

SINGLE - CASE RESEARCH METHODS IN SPORT AND EXERCISE PSYCHOLOGY

**JAMIE BARKER- PAUL McCARTHY
MARC JONES- AIDAN MORAN**

بامداد کتاب

روش‌های تحقیق تک موردی در روانشناسی ورزش و تمرین

جیمی باکر - پانول مک‌کارتی - مارک جونز - آیدان موران

مترجمان: دکتر فرشاد تجاری - بهزاد سهیلی - جاسم منوچهری

ویراستار ادبی: محمدحسین سعیدی

نوبت چاپ: اول بهار ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری ۲۶۴ صفحه

فروست: ۲۵۸

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۱۳۱-۶۲-۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

قیمت: ۲۲۹۰۰ تومان

مرکز بخش: تهران، انقلاب، خیابان ۱۲ خردادین، ابتدای خیابان نظری شرقی، پلاک ۱۰۰

تلفن: ۵-۶۶۴۸۱۲۴۳ تلفکس: ۶۶۹۷۵۶۹۷

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۷۴۲۴

پست الکترونیکی: bamdadketab@yahoo.com

سایت: www.bamdadketab.com

عنوان و نام پدیدآور: روش‌های تحقیق تک‌موردی در روانشناسی ورزش و تمرین / جیمی باکر ... و دیگران؛ مترجمین: فرشاد تجاری، بهزاد سهیلی، جاسم منوچهری.

مشخصات نشر: تهران: بامداد کتاب، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۲۶۴ ص.؛ مقبور، جدول.

شابک: 978-964-8131-62-8

وضعیت فهرست نویسی: فیا

پادداشت: عنوان اصلی: Single case research methods in sport and exercise psychology, 2011.

موضوع: ورزش -- جنبه‌های روان‌شناسی -- زخم‌ها و آسیب‌ها -- جنبه‌های روان‌شناسی -- تمرین‌های ورزشی -- جنبه‌های روان‌شناسی -- پزشکی ورزشی

شابک افزوده: باکر، جیمی -- Barker, Jamie

شابک افزوده: تجاری، فرشاد، ۱۳۳۸ -- مترجم: سهیلی، بهزاد، مترجم: منوچهری، جاسم، ۱۳۶۶ -- مترجم

رده بندی کنگره: ۶۶۷-۱۳۹۴/۹۶

رده بندی دیویی: ۷۹۶-۰۱

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۹۶۲۴

فهرست مطالب

۵۴	اهمیت ارائه گرافیکی	۵	سخن ناشر
۶۶	خلاصه	۶	پیش گفتار
۶۶	نکات کلیدی	۸	مقدمه
۶۶	مطالعه هدایت‌شده	۹	فصل ۱ / مقدمه‌ای بر تحقیق تک‌موردی
۶۷	فصل ۴ / ارزیابی رفتار در ورزش و تمرین	۹	یک جمع‌بندی
۶۷	مقدمه	۹	مقدمه
۶۸	انتخاب و تعریف رفتار برای ارزیابی	۱۰	تحقیق موردی چیست؟
۷۰	مقایسه اجتماعی	۱۴	طرح‌های تحقیق تک‌موردی
۷۲	سنجش رفتار		چرا طرح‌های تحقیق تک‌موردی در ورزش و تمرین مفید هستند؟
۷۴	مشاهده مستقیم	۱۹	اهمیت تحقیق موردی برای محقق و شرکت‌کنندگان در چیست؟
۷۷	ثبت با فاصله	۲۲	خلاصه
۷۸	خودگزارش کردن و خودنظارتی	۲۳	نکات کلیدی
۷۹	پروفایل عملکرد	۲۴	مطالعه هدایت‌شده
۸۰	به تصویر کشیدن رفتارها		فصل ۲ / تاریخچه و فلسفه تحقیق مطالعه تک‌موردی در ورزش و تمرین
۸۱	جمع‌آوری داده‌ها با کمک کامپیوتر	۲۵	مقدمه
۸۱	ارزیابی سایکوفیزیولوژیکی (جسمی - روانی)	۲۵	تحقیق علمی اولیه
۸۲	مشاهده	۲۸	رسوم طرح آزمایشی
۸۴	توافق بین ناظرین	۲۲	مطالعه تک‌موردی و تحقیق تک‌نمونه‌ای
۸۷	خلاصه	۲۵	پیشینه روش تحقیق تک‌نمونه‌ای
۸۷	نکات کلیدی	۲۵	تاریخچه‌ای کوتاه از تحقیق تک‌نمونه‌ای در ورزش و تمرین
۸۷	مطالعه هدایت‌شده	۲۶	خلاصه
۸۹	فصل ۵ / طرح عقب‌نشینی در ورزش و تمرین	۳۹	نکات کلیدی
۸۹	مثال تک‌موردی	۳۹	مطالعه هدایت‌شده
۹۰	مقدمه و توجیه اولیه طرح	۴۰	فصل ۳ / روش‌های کلی در تحقیق تک‌نمونه‌ای
۹۶	خاصیت عملیات	۴۱	مقدمه
	طرح (عقب‌نشینی) A-B-A در ورزش و تمرین: توضیحات	۴۲	جمع‌آوری داده‌ها
۹۶		۴۲	مرحله ارزیابی
۱۰۰	خلاصه فی مابین	۴۴	مشاهده و بررسی کردن
۱۰۲	تغییرات طرح	۴۷	اثر هالوون
۱۰۷	مرحله برگشت	۴۹	تعیین اهداف تحقیق
۱۰۹	دستور مراحل	۴۹	تعریف متغیر وابسته
۱۰۹	تعداد مراحل	۵۱	چه تغییری مهم است؟ معنادار کردن یا معناداری اماری
۱۱۰	مداخلات چندگانه	۵۴	داده‌های پایه
۱۱۲	خلاصه فی مابین	۶۰	طول داده‌های پایه
۱۱۲	مشکلات و محدودیت‌های طرح عقب‌نشینی	۶۱	مباحثی در تعیین تغییر
۱۱۴	ارزیابی طرح	۶۱	تغییر یک متغیر در هر بار
۱۱۴	خلاصه	۶۲	واریانس طبیعی
۱۱۵	نکات کلیدی	۶۳	ارزیابی تغییر بلندمدت
۱۱۵	مطالعه هدایت‌شده		
	فصل ۶ / طرح‌های مبنای سنجش چندگانه در ورزش و تمرین		
۱۱۷	تمرین		
۱۱۷	مثال موردی		

۱۹۵	ارزیابی طرح
۱۹۶	خلاصه
۱۹۷	موضوعات کلیدی
۱۹۸	مطالعه هدایت‌شده
۱۹۹	فصل ۹ / تحلیل داده‌ها در تحقیقی موردی
۱۹۹	مقدمه
۲۰۲	درک فرایند تجربی
۲۰۳	اعتبار چیست؟
۲۰۴	اعتبار داخلی
۲۰۷	اعتبار خارجی
۲۰۸	قابل قبول کردن داده‌ها
۲۰۹	روش گرافیکی
۲۱۰	نمایش دادن داده‌ها
۲۱۲	سنجش گرایش
۲۱۴	درک تغییرات در سطح و گرایش (روند)
۲۱۵	درک تغییرات در تقریری
۲۱۶	تعیین تغییر رفتار با استفاده از تجزیه و تحلیل بصری
۲۱۹	درصد آماره داده‌های غیراثرآکی
۲۲۰	مقیاس‌های اندازه اثر
۲۲۱	شاخص η^2
۲۲۲	ارزیابی تغییرات با استفاده از تست‌های اهمیت آماری
۲۲۳	تحلیل سری زمانی
۲۲۵	Rn رواسکی (تست رتبه‌بندی)
۲۲۶	خلاصه
۲۲۷	نکات کلیدی
۲۲۷	مطالعه هدایت‌شده
۲۲۹	فصل ۱۰ / تحقیق تک موردی در ورزش و تمرین
۲۲۹	بیشرفت و اختلالات
۲۲۹	مقدمه
	ماهیت و اهمیت تحقیق شماره‌های کوچک (n کوچک)
۲۳۰	در روانشناسی
	طرح‌های تحقیق تک نمونه‌ای: ویژگی‌های کلیدی و چک
۲۳۴	لیست بازنین
	طرح‌های تحقیق تک نمونه‌ای در روانشناسی ورزش و تمرین
۲۳۸	برخی مزایا و معایب
	طرح‌های تحقیق تک نمونه‌ای: جالب‌های قدیم و
۲۴۱	دستورالعمل‌های جدید
۲۴۲	خلاصه
۲۴۳	نکات کلیدی
۲۴۴	مطالعه هدایت‌شده
۲۴۵	منابع

۱۱۸	مقدمه و متعلق اصلی طرح
۱۲۱	گونه‌های طرح
۱۲۱	طرح مبتنی سنجش چندگانه در کل شرکت کنندگان
	طرح‌های منای سنجش چندگانه در کل شرکت کنندگان در
۱۲۶	ورزش و تمرینات ورزشی: مثال‌ها
۱۲۰	خلاصه موقت
۱۳۱	طرح مبتنی سنجش چندگانه در کل زمینه‌ها/موقعیت‌ها
	طرح‌های منای سنجش چندگانه در کل زمینه‌ها/موقعیت‌ها
۱۳۳	در ورزش و تمرینات ورزشی: مثال‌ها
۱۳۶	خلاصه موقت
۱۳۶	طرح‌های منای سنجش چندگانه در کل رفتارها
	طرح مبتنی سنجش چندگانه در کل رفتارها در ورزش و
۱۳۹	تمرینات ورزشی: مثال‌ها
۱۴۱	خلاصه موقت
۱۴۲	طرح‌های چند کاوشی
۱۴۳	خلاصه موقت
۱۴۴	مشکلات و محدودیت‌های طرح منای سنجش چندگانه
۱۴۵	ارزیابی طرح
۱۴۵	خلاصه
۱۴۶	نقاط کلیدی
	مطالعه هدایت‌شده
۱۴۷	فصل ۷ / طرح تغییر معیار در ورزش و تمرین
۱۴۹	مقدمه
۱۴۹	مثال تک موردی
۱۵۰	مقدمه و متعلق اصلی طرح
۱۵۷	تشریح طرح تغییر معیار در ورزش و تمرین
۱۵۹	تغییرات طرح
۱۶۰	تغییرات طرح تغییر معیار محدود
۱۶۲	طرح معیار تعمیم داده شده
۱۶۲	خلاصه فی مابین
۱۶۷	مشکلات و محدودیت‌های طرح تغییر معیار
۱۶۹	ارزیابی طرح
۱۶۹	خلاصه
۱۷۰	نکات کلیدی
۱۷۰	مطالعه هدایت‌شده
۱۷۱	فصل ۸ / طرح اصلاحات متناوب در ورزش و تمرین
۱۷۱	مثال موردی
۱۷۲	معرفی و متعلق اصلی طراحی
۱۸۴	طرح اصلاحات متناوب در ورزش و تمرینات ورزشی
۱۸۹	تغییرات طرح
۱۹۲	طرح تصادفی کردن
۱۹۳	مشکلات و محدودیت‌های طرح درمان‌های تناوبی

سخن ناشر

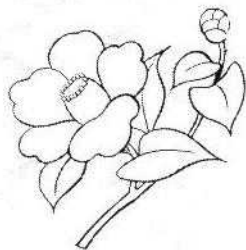
پیشگام و ماندگار در پیوند ورزش با دانش

منت خدای را عزوجل که توفیق ارائه خدمات فرهنگی آموزشی در گستره فرهنگ میهن اسلامی را به ما ارزانی داشت و از برکت این منت بی انتها توانستیم با نشر آثار متعدد در حیطه علوم ورزشی و تربیت بدنی انتقال تجارب علمی و آموزشی دانشمندان و سایر اساتید و همکاران گرامی را به آحاد جامعه و تمام نقاط کشور فراهم کنیم.

استقبال کم نظیر اساتید و دانشجویان و ورزش دوستان از آثار ارائه شده نه تنها موجب غرور گردید بلکه رسالت ما را در قبال جامعه ورزش کشور سنگین تر کرد و ما را بر آن داشت تا با گام های مستحکم در راه نشر آثار غنی و ارائه کتاب هایی با قیمت مناسب و کیفیت بالا در مسیر اهداف خود به پیش بردیم.

و خوشنودیم که قدم های اولیه را با استواری هر چه تمام تر در طریق نشر آثار برگزیده برداشته ایم و اعتقاد به خشنودی خداوند از اعمال و کردارمان داریم.

در این راستا و به منظور دستیابی به اهداف، تمامی توان خود را به کار گرفته ایم تا با کمک نیروهای متخصص و ماهر کتاب هایی منتشر نماییم که از نظر محتوای علمی غنی بود و نیاز جامعه ورزش کشور را برطرف سازد؛ و این میسر نمی گردد مگر با تلاش بی وقفه و خستگی ناپذیر واحدهای مختلف این انتشارات. موفقیت این انتشارات بدون همفکری و همیاری صاحب نظران فن و دست اندرکاران دانش تربیت بدنی و علوم ورزشی میسر نمی گردد؛ لذا از پیشنهادات و انتقادهای سازنده شما استقبال می نماییم و به دیده منت داریم که در این راه، یار و همگام ما باشید.

پیش گفتار

به عنوان یک فرد آکادمیک و متخصص علاقه مند به ترویج تحقیق کاربردی، ارائه یک منبع مختص تحقیق تک موردی نمی تواند محدودیت داشته باشد. در بخش آکادمیک بریتانیا ما به دوره ای وارد شدیم که در آن تاثیر تحقیق ما دقیق تر ارزیابی می شود، و به سادگی افراد آکادمیک بیشتر جوابگوی سؤال 'پس چه اندازه؟' می شوند، یکی از انتقادات وارد بر تحقیق حاضر در روانشناسی ورزش این است که مطالعات کمی بر مداخلات تمرکز می کنند- سناریویی که به طور اتوماتیک پیشرفت این رشته را کند می کند و رابطه با مربیان و متخصصین که می خواهند بدانند چه چیزی کارگر است و چرا و چگونه، را بدتر می کند. سؤالاتی مانند 'این مداخله چه تغییر رفتاری را به وجود می آورد؟' یا 'این تکنیک ها و فرایندهای روانشناسی تغییراتی را به وجود می آورد که بارها آموزش داده شده است؟' اصول خوبی برای افراد درگیر در این رشته هستند. بنابراین، برای محققین آکادمیک مهم است که مسئولیت بیشتری را برای کمک به پاسخ ها بر عهده بگیرند.

در یک سطح فردی، من فریفه احتمالات پیشنهادی توسط تحقیق تک موردی در زمینه این موضوع شدم که آیا پروفایل های نسبتاً ثابت 'کمتر از مثبت' هدف اکتسابی مربوط به گروه کوچک بازیکنان تیس بالاستعداد و جوان می تواند توسط یک برنامه مداخله بازیکن- مربی- والدین تحت تاثیر قرار بگیرد (هاروود و سوائن، ۲۰۰۲). برای معنی دار بودن و از نظر بوم شناختی غنی بودن، مداخله در یک محیط آموزشی و تورنومنت طبیعی صورت می گیرد، و تلاشی زیادی در حمایت از فرد بازیکن، مربی و والدین با وظیفه آموزشی و تقویت در یک دوره طولانی صورت می گیرد. ماهیت نمونه و مداخله خود را معطوف به یک طرح یا مبنای گروهی نخواهد کرد، اما یک طرح بامبنای چندگانه گزینه بالارزش دیگری را پیشنهاد داد که نهایتاً به محققین و مربیان اهداف اکتسابی کمک کرد تا مطمئن باشند که شناخت اجتماعی می تواند به طور مثبت تحت تاثیر یک روش هماهنگ محیطی باشد.

مثل همیشه، محدودیت هایی در مطالعاتی که قبلاً به آن اشاره شد وجود داشت و من گمان می کنم که برخی از آنها ممکن است در صورتی که کتابی وجود داشته باشد که بر جزییات تحقیق تک موردی در موقعیت های ورزش و تمرین تمرکز کند، کم خواهد شد. اطمینان و ادراک عوامل اصلی در این رابطه هستند. مهم است که مطمئن باشید همه ویژگی های تحقیق تک موردی خوب را پوشش داده اید و به درستی می دانید چه کاری را انجام می دهید و چرا آن را انجام می دهید (برای مثال، استفاده از بهترین طراحی برای مطالعه خود- A-B; A-B علاوه نگهداری؛ A-B-A-B؛ ارزیابی

ابتدایی و ثبات؛ اجرای متناوب؛ منطق رفتارهای چندگانه؛ بررسی بصری و آنالیز مسیر؛ فرایند اعتباریابی اجتماعی). در حقیقت، تلاش می‌کند که کنترل را بهینه‌سازی کند اما در بافت تلاش و نه اینکه آنچه را که در دنیای واقعی در حال رخ دادن است را قطع نماید. این کتاب فرصتی را برای خواننده فراهم می‌آورد تا در مورد تحقیق تک موردی مطمئن‌تر و آگاه‌تر باشد، و مهم‌تر از همه اینکه من فکر می‌کنم خواننده را ترغیب می‌کند تا کارهای ارزشمند عملی‌تری را که بر خواسته از این روش است را انجام دهد. به عنوان متخصص متون روش تحقیق، این کتاب را به روشی خیلی منطقی و سیستماتیک سازمان‌دهی کرده‌اند. فصل‌های اولیه از ارتباط و کاربرد تحقیق تک موردی حمایت می‌کنند (یا مثال‌هایی که ارائه می‌شود) و پیشرفت تاریخی روش‌های تحقیق مختلف را ارائه می‌کند که به توسعه طرح‌های تک موردی انجامیده است. سپس ویژگی‌های عمومی، مباحث روایی و اصول اساسی تحقیق تک موردی قبل از پرداختن به جزئیات هر مرحله از خود فرایند تحقیق معرفی می‌شوند. و سپس کتاب بر گونه‌ای مختلف طرح تمرکز می‌کند که این امکان وجود دارد که از طرح‌های با مبانی چندگانه سستی‌تر به طرح‌های تغییر معیار و مبانی چندگانه پیچیده‌تر رسید. در هر فصل طرح‌های مختلف با مثال‌های بر مبنای شواهد از تحقیقات ورزشی و دیگر تحقیقات مرتبط توضیح داده می‌شوند، و با نقاط قوت و محدودیت‌هایشان برای آگاهی خواننده مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. موارد کاربردی واقعی و فرضی از ورزش و تمرین باظرافت در هر فصل گنجانده شده و خواننده را به سمت موضوعی که قرار است دنبال شود هدایت می‌کند. این موضوع در فصل‌ها بر روی آنالیز داده‌ها با دقت انجام شده که در آن به این موضوع توجه شده که چگونه تغییرات در متغیرهای هدف (شامل رفتار) ارزیابی می‌شوند، استفاده سستی‌تر از تکنیک‌های بررسی بصری همراه با امکان ارزیابی آماری و تحلیل مسیر داده‌ها آورده شده است، باید مراقب بود بین معنی‌داری آماری و معنی‌داری بالینی و کاربردی تغییراتی که توسط مداخله به وجود می‌آید تفاوت قائل شد. به عنوان متخصصی که با ورزشکاران سطح نخبه کار می‌کند، این جنبه اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند چراکه پیشرفت کمی کوچکی می‌تواند به معنی تاثیر بیشتری بر تعدادی از سطوح مختلف باشد.

شما چه دانشجوی لیسانس یا فوق لیسانسی باشید که سعی دارد اولین کار تحقیق مداخله‌ای خود را انجام دهید، یا یک فرد آکادمیک خبره که سعی دارید حوزه تحقیق خود را در دنیای واقعی بکار ببرید و یا مشاوری که بر تعیین تاثیر کار خود تمرکز کرده‌اید، ایده‌ها و پرونده‌های زیادی را در این کتاب می‌یابید که پروژه‌های شما را تقویت می‌کند. از این سفر لذت ببرید!

مقدمه

کار اصلی کازدین^۱ (۱۹۸۲) و بارلو و هرسن^۲ (۱۹۸۴) در مورد روش‌های تحقیق موردی محققین و متخصصین ورزش و تمرین را برانگیخت تا این روش‌ها در کار خود بکار ببرند (برای مثال، برایان^۳، ۱۹۸۷؛ هریکایکو و مارتین^۴، ۱۹۹۶؛ اسمیت^۵، ۱۹۸۸). به نظر می‌رسد این کار در برخی سطوح صحیح است. اول، تشریح اثربخشی مداخله یا جوابگویی از اجزا کلیدی بسیاری از برنامه‌های اعتبارسنجی (برای مثال، جامعه روانشناسی بریتانیا، انجمن علوم ورزشی و تمرین بریتانیا)، تمرینات حرفه‌ای و تحقیقات کاربردی است. دوم، حیطه‌های کاربردی دیگر (برای مثال، روانشناسی، کاردرمانی و ورزش درمانی، کار اجتماعی) از سال‌ها پیش از روش‌های تحقیق موردی استفاده کرده‌اند. علی‌رغم تطابق آشکار و اینکه تحقیق موردی اهمیت بیشتری در روانشناسی ورزش و تمرین پیدا کرده است، بسیاری از دانشجویان لیسانس و فوق‌لیسانس و برنامه‌های اعتبارسنجی آموزش‌های کافی برای دانشجویان درباره این رشته را فراهم نمی‌آورند. یکی از دلایل این فقدان آموزش می‌تواند بدین خاطر باشد که کتاب تخصصی که نشان‌ده چگونه روش‌های تحقیق موردی را در موقعیت‌های ورزش و تمرین وارد کنیم در دسترس نمی‌باشد. فقدان یک کتاب تخصصی باعث ناکامی و بحث در بین ما چهار نفر به‌عنوان محققین و متخصصین رفتار کاربردی شده است. ما اخیراً خود مرتب در جستجوی مثال‌های ورزشی بوده‌ایم تا آنها را به دانشجویان منتقل کنیم درحالی‌که اکنون ما به کتابی رسیده‌ایم که شامل چنین جزیاتی است و به آنها کمک می‌کند تا چنین روش‌هایی را به‌طور کامل‌تر بفهمند. بنابراین پس از مدت‌ها ما روش‌های تحقیق موردی در روانشناسی ورزش و تمرین را ارائه می‌کنیم. ما امیدواریم این کتاب یک منبع مهم برای دانشجویان، دانشمندان و متخصصین جهت افزایش آگاهی آنها باشد و راهنمایی در استفاده از روش‌های تحقیق موردی در تحقیقات و تمرینات کاربردی آنها باشد. بنابراین هدف اصلی این کتاب فراهم نمودن منبعی برای طرح‌های تحقیق موردی، روش‌ها و استراتژی‌های تجزیه و تحلیل می‌باشد. ما امیدواریم از داستان‌تان لذت ببرید!

پیمنی بارکو

بارنول مک کارتی

مارک جونز

آیران موران

1. Kazdin

2. Barlow and Hersen

3. Bryan

4. Herycaiko and Martin

5. Smith